VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK

XIII. (XXIX.) ÉVFOLYAM, 1. SZÁM 2018. JANUÁR 6.

200 FORINT

Szabadság

MUNKÁSPÁRT

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

LESZ-E HÁBORÚ?

18001
9 770865 514004

BALSZEMMEL

Thürmer Gyula

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

MI VAGYUNK A SZOCIALIZMUS

A kilencvenes években akárhányszor volt május elseje, a média mindig Nagy Sándort, az MSZOSZ akkori vezetőjét szólaltatta meg. Ő volt május elseje. Mi dühöngtünk ezen, méltatlannak, bántónak tartottuk, de csak egyet tehettünk: dolgoztunk tovább.

Aztán Nagy Sándor is elment, az MSZOSZ is megszűnt, sőt a szakszervezetek általában is felhagytak a május elsejei felvonulással. Maradt a majális. Hirtelenjében azt vettük észre, hogy mi, a Munkáspárt lettünk május elseje megtestesítőjévé.

Örültünk, hogy bennünket kérdeztek május elsejéről, de az igazat megmondva, nekünk semmi olyan nem okoz örömet, ami a szakszervezetek gyengülését jelzi. Lehet annak örülni, hogy nem lesz népszavazás arról, hogy december 24-e munkaszüneti nap legyen? Lehet örülni, hogy nem sikerült összeszedni az aláírásokat, pedig a Magyar Szakszervezeti Szövetség is beszállt? Nyilvánvalóan nem!

Vagy örülhetünk annak, hogy a Vasas Szakszervezeti Szövetség az idén azt érezte „kötelességének, hogy csatlakozzon a Cipősdoboz akcióhoz, s ajándékokhoz juttasson elesetteket és különösen nehéz körülmények között élő gyerekeket”? Nemes gesztus, de nem biztos, hogy éppen ezt kell tennie egy szakszervezetnek akkor, amikor a tőke Európa szerte csapást csapás után mér a dolgozókra.

Na, de hagyjuk! Mi mindenesetre tovább visszük május elseje eszméjét, folytatjuk a harcot a pénz, a tőke uralma ellen. Ez a dolgunk. Nem tudom, hogy mások mit tanultak Szabó Ervintől, mi ezt tanultuk.

Ez jutott eszembe, amikor karácsonykor megkeresett egy brazil diáklány, hogy találkozni akar velem, mert sok kérdése van arról, hogy mi is volt a szocializmus Magyarországon. Olyan nagyon nem örültem a kérésnek, mert karácsony táján az embernek jobb dolga is van, mint a magyar szocializmusról felvilágosítani brazil diáklányokat. De üsse kő, ha mér eljött olyan messziről, és pont rám kíváncsi, ám legyen!

Kérdéseket tett fel, amelyek valójában állítások voltak, összegzései mindannak, amit vendégem rólunk tudott vagy gondolt. A szocializmusban tilos volt templomba járni! Üldözték a vallást, a hívőket! – vágott mindjárt a közepébe. Ha hiszi, ha nem, mondtam neki, engem megkereszteltek, pedig igencsak a szocializmus elején születtem. Katonatiszt apámnak se lett baja abból, hogy édesanyja a Bazilikába ment, amikor csak tehette. Más kérdés, hogy a szocializmus szétválasztotta az egyházat és az államot. Úgy gondolta, hogy az egészségügy, az oktatás az egész társadalom ügye, ezért az állam dolga intézni, és nem az egyházaké.

A magánlakásokba beköltöztettek idegen embereket! – mondta el vendégem a következő állítást. Visszakérdeztem: Ön szerint igazságos, hogy egyesek sokszobás polgári lakásokban éltek, milliók pedig embertelen körülmények közé szorultak? Igen, mondtam, sok embert költöztettek be a gazdagok lakásaiba, de a szocializmus nem ezzel oldotta meg a lakáskérdést. A szocializmus új lakások százezreit építette, s nem annak, akinek pénze volt, hanem annak, aki rászorult.

Nem lehetett Adidas-ruhát kapni a boltokban! – hangzott az újabb „súlyos érv” a szocializmus ellen. Maga Brazíliából jött, válaszoltam, saját élményei alapján is tudhatja, hogy mi is az a gazdasági háború. Amikor a nyugati tőke tönkre akarja tenni a szegényebb országokat. A nyugat tönkre akarta tenni Magyarországot. A forintot éppen ezért nem fogadták el nyugaton. Az országnak abból volt dollárja, amit a külkereskedelem hozott. Kevés volt, be kellett osztani. De idővel itt is megjelent az Adidas, sőt még gyártottunk is. Egyébként meg lehet nélküle lenni.

A szocializmusban nem lehetett filozófiát tanulni – mondta a brazil lány. Látva, hogy nem egészen értem, hogy miről van szó, a lány hasonló korú magyar fiú partnere tett hozzá magyarázatot. A szüleim filozófiát akartak annak idején tanulni, mondta, de csak marxizmust lehetett. Ma viszont minden jobb, mivel a diákok objektíven megismerkedhetnek minden filozófiai nézettel, még Marx tanaival is. Az nem igaz, hogy a polgári filozófiát tiltották. Az igaz, hogy a szocializmus azt helyezte előtérbe, arra orientált, ami a dolgozó emberek érdekeit fejezte ki, az pedig a marxizmus. Egyébként miféle szabad választásról, objektivitásról beszél, kérdeztem, amikor Marx szobrát kivitették a Corvinusról, és Marx Tőkéjével is legfeljebb a könyvtárban találkozhat, de nem a könyvesboltokban.

Még sokáig beszélgettünk. Nem tudom, hogy bármiről is meggyőztem-e őket. Nincsenek illúzióim. Talán egy kis rést nyitottam a történelemhamisítás, a meggyőződéssé vált téveszmék, a hazugságok sűrű fátylán, amely körbe veszi a mai nemzedékeket.

Egy dolognak örülök. Eljön valaki karácsonykor Latin-Amerikából, kíváncsi a magyar szocializmusra, és engem, bennünket keres meg. Nem másokat, bennünket. Igen! Mert mi őrizzük a szocializmus kincseit. Mi szembesítjük a közösségi társadalom eszméit a kapitalizmus rideg valóságával. Mert mi vagyunk a szocializmus.

TGY

BALKÁN: MIKOR ROBBAN A PUSKAPOROS HORDÓ?

Nem sikerült megoldást találni azokra a problémákra, amelyek miatt kirobbantak a háborúk a délszláv térségben, jelentette ki Ivica Dačić, szerb külügyminiszter. Szerinte a balkáni regionális konfliktusok mindaddig tartanak, amíg a kiváltó okokat nem rendezik. (https://www.vajma.info)

A szerb miniszternek tökéletesen igaza van. A Balkán ugyanolyan puskaporos hordó, mint amilyen volt 1914-ben, az első világháború előtt. Az USA és az EU akarja uralma alatt tartani, de ezt nem fogadja el Oroszország. Bosznia-Hercegovina és Koszovó csak névleg önálló államok. A migránsügy súlyos terhet jelent a balkáni országoknak. A tömegek, a népek élete a legtöbb országban nem lett jobb, és ma már kezdik elveszteni illúzióikat az EU-ról, a NATO-ról.

SZÍRIA: AZ USA-NAK HÁBORÚ KELL, NEM BÉKE

Trump amerikai elnök döntése alapján az USA 12 ezer Kalasnyikov-gépkarabélyt és 6 ezer gépágyút szállít az általuk támogatott szíriai szervezeteknek. A jelenlegi 25 ezerről 30 ezerre növelik az ellenzéki fegyveresek számát. (http://news.sol.org.tr/trump-approves-393-million-weapons-list-syria-173739)

Az USA polgárháborút robbantott ki Szíriában, hogy megdöntse Aszad elnököt, aki nem volt hajlandó alávetni magát az USA akaratának. A szíriai nép többsége Aszad mellé állt, és Oroszország katonai támogatást adott. Most már béke lehetne Szíriában, de az USA tovább akar háborúzni.

KELET-EURÓPA: A NATO KÉSZÜL A HÁBORÚRA

A brit hadsereg is kiveszi részét a NATO Enhanced Forward Presence (eFP) elnevezésű programjában, amelynek keretében brit, amerikai, kanadai és német katonákat állomásoztatnak Kelet-Európa és a Baltikum több országában. (https://twitter.com/BritishArmy/status/946098422746030083/photo/1)

A NATO célja, hogy a legnagyobb hadseregek, az amerikai, brit, német, kanadai csapatok begyakorolják lehetséges kelet-európai hadműveleteiket, megismerjék a térséget, és megállapítsák: milyen katonai és polgári beruházásokra van még szükség egy tényleges háború megvívásához. Mi ez, ha nem készülődés a háborúra?

NEM LESZ MAGYAR VÁLOGATOTT, CSAK EU-VÁLOGATOTT?

Egy brit képviselő, Bill Etheridge számolt be a legújabb EU- tervekről, amelyek állítólag parázs vitákat váltottak ki az Európai Parlamentben. Ezek alapján ugyanis közel 20 év múlva a 27 tagállam sportolói nem hazájuk színeiben indulhatnának a játékokon, hanem csak egy uniós válogatott delegáltathatná magát a versenyekre. (https://www.express.co.uk/news/world/896644/EU-Olympics-team-Brexit-Jean-Claude-Junker-Emmanuel-Macron)

Az EU liberális vezetése mindent megtesz azért, hogy felszámolja a nemzetek önállóságát, és a független államokat egy Európai Egyesült Államokba olvassza be. Valójában ez a német és francia nagytőke uralmát jelentené egész Európa felett. A kelet-európai országok ma ellenállnak ennek a migránskérdésben, de ugyanakkor beleegyeztek a közös védelmi alapba, a majdani közös európai hadseregbe. Most kellene a folyamatot megállítani!

HAMAROSAN ELDÖRDÜL A STARTPISZTOLY

Pálffy Ilona, a Nemzeti Választási Iroda elnökének tájékoztatása szerint az országgyűlési választás lehetséges időpontjai: április 8., 15., 22., 29., valamint május 6., 13., és 27. Áder János köztársasági elnök 70-90 nappal a szavazás előtt tűzi ki az időpontot, vagyis legkorábban január nyolcadikán van erre lehetősége. (http://magyarhirlap.hu)

A szakemberek szerint a választás legvalószínűbb időpontja április 8. Ha így lesz, akkor az ajánlások gyűjtése február 19-én kezdődik. A Munkáspárt felkészült a választásokra.

INFLÁCIÓ NINCS, CSAK AZ ÁRAK EMELKEDNEK

2017-ben a tojás ára 47,8 százalékkal emelkedett, a tejfölé 19.2 százalékkal, a tartós tejé 22.5 százalékkal. (http://privatbankar.hu/vasarlo/a-rantotta-megfekszi-a-gyomrunkat-mi-lett-dragabb-2017-ben-es-mi-olcsobb-315180)

A kormány szerint lényegében nincs infláció. Nekünk viszont úgy tűnik, hogy majdnem mindenért többet fizetünk. Írja meg, hogy Ön szerint minek ment fel az ára az idén!

HA BALOLDALI VAGY, VÁLASZD A MUNKÁSPÁRTOT!

Az MSZP és a Demokratikus Koalíció (DK) megállapodott arról, hogy a 106 egyéni választókerületben nem indul egymással szemben a 2018-as országgyűlési választásokon 60 körzetben az MSZP jelöltje, 46 körzetben a DK jelöltje indul a választáson. (http://mszp.hu/hir/megallapodott_az_mszp_es_a_dk)

Az MSZP és a DK kiegyezése kárt okoz a munkájukból élő, dolgozó embereknek. Az MSZP Botka távozása után már nem akarja, hogy „fizessenek a gazdagok.” A DK liberális párt, amely olyan országot akar, ahol csak az számít, ami pénzt hoz a gazdagoknak. A Munkáspárt úgy véli: a népnek többet kell kapnia! 200 ezer forint minimálbért, 100 ezer forint minimálnyugdíjat, 55 éves nyugdíjkorhatárt a nőknél, 60 éveset a férfiaknál. De ehhez meg kell adóztatni a milliárdosokat. Legyen 45 százalékos egyszeri vagyonadó, jövedelemplafon! Ha baloldali vagy, válaszd a Munkáspártot!

A NÉMET SZÍNHÁZ IS MAGYAR

A német nyelvű kultúra közvetítése mellett a németül nem tudó közönséget is szeretné megnyerni a Szekszárdon működő Magyarországi Német Színház (Deutsche Bühne Ungarn - DBU) új igazgatója, Lotz Katalin. A színház közönségének egyik fő pillérét a németül tanuló diákok jelentik. A felnőtt közönségből főként a svábság idősebb generációja érdeklődik a színház iránt. Azt is szeretnék elérni, hogy ne csak a német ajkúak járjanak hozzánk, hanem azok is, akik nem beszélnek németül, de szeretik a kultúrát. (www.mti.hu)

Örömmel adunk helyt ennek a hírnek. A színház jövőre hat premiert és legalább 80 előadást tervez. Repertoáron marad az idén bemutatott Goethe-adaptáció, az Ifjú Werther szenvedései. Ismét műsorra tűzik a Alfred Hitchcock 39 lépcsőfok című krimikomédiáját és Johann Nepomuk Nestroy A talizmán című népszínművét. A szekszárdi német színház egyedülálló a magyar színházi életben. Megérdemel minden rokonszenvet és támogatást.

EZ TÖRTÉNT A MUNKÁSPÁRTBAN

KOMÁROM-ESZTERGOM: SZÍVESEN FOGADTÁK A MUNKÁSPÁRTI JÓKÍVÁNSÁGOKAT

A Munkáspárt Komárom-Esztergom Megyei szervezete Holbik Márton elnök vezetésével a karácsony előtti napokat is kitelepüléssel töltötte. Karácsonyi üdvözlőlapokkal és szaloncukorral köszöntötték az embereket Dorogon, Esztergomban. Az emberek szívesen fogadták a munkáspárti jókívánságokat.

CSORVÁS: ÚJ ELVTÁRSSAL ERŐSÖDTÜNK

Karácsony előtt Csorváson ünnepélyes keretek között adták át tagkönyvét a Munkáspárt új tagjának, Korcsmáros Károlynak. Jelen volt Ujj György, a Központi Bizottság tagja és Fülöp Péter, térségi vezető.

BORSOD: HÉT VÁLASZTÓKERÜLET – HÉT MUNKÁSPÁRTI JELÖLT!

A Munkáspárt Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezete december 19-én összevont tagértekezletet tartott. Budai Ferenc megyei elnök értékelte az idei évet. 2018-ban minden választókerületben meg kell állítanunk a jelölteket – hangsúlyozták a részvevők. Az ülésen jelen volt Hajdu József, az Elnökség tagja, a KB titkára. A Nőtagozat Fülöp Józsefné miskolci elnök vezetésével ruhákat és játékokat is gyűjtött szegény családoknak.

ZUGLÓ: MIRE JÓ A KÁRTYANAPTÁR?

Zuglói szervezetünk lelkes tagja, Baráthné Éva írta: Kis boltban vásároltam, nagyon segítőkész volt az eladó. Örült, hogy hűséges vevője vagyok. Kotorásztam a táskámban, majd megkérdeztem, hogy elfogad-e tőlem egy kártyanaptárt? Pozitív válaszára neki- bátorodtam, s már a karácsonyi lapunkkal is megajándékoztam. Ekkor az eladónak beugrott az emlékezetébe, hogy pár éve is kapott tőlem mindkettőt. Az átadott programot már kimondottan köszönte. Beindult a beszélgetésünk. A továbbiakban az ajánló aláírásáért felkereshetjük, nagyon szurkol nekünk, hogy túllépjünk a küszöbön. Nos, erre is jó a kártyanaptár!

NEM BÍZZUK A KUTYÁRA! MI VÁR RÁNK 2018-BAN?

A kínai asztrológia szerint 2018 a Kutya éve, és mint ilyen a baráti kapcsolatok ápolása, a nyugodt politika ideje. A kínaiak szerint a Kutya évében született személyek nemes lelkűek és hűségesek. Hogy valójában mit hoz a Kutya 2018-ban, majd kiderül. De azt egészen biztosan állíthatjuk, hogy 2018 fontos események és kiemelkedő évfordulók éve lesz.

MÉG MINDIG AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚRÓL

Az új év első napjaiban, pontosabban január 18-án máris emlékezhetünk arra, hogy Woodrow Wilson, az Egyesült Államok elnöke 100 esztendeje hirdette meg 14 pontos programját az első világháború utáni európai rendezésre. Az amerikai program szerint teljes önrendelkezési jogot kellett kapniuk az Osztrák-Magyar Monarchia népeinek is. Így lett aztán a Monarchiából Ausztria, Magyarország. Akkor született meg Csehszlovákia, amely azóta már megszűnt, és Jugoszlávia is, amely ugyancsak nem létezik már. Mi a tanulság? Talán nem kellene az amerikaiaktól várni saját jövőnk rendezését.

Az első világháborúval kapcsolatos centenáriumok tehát folytatódnak. Száz esztendős lesz a magyarországi Őszirózsás forradalom, az első Magyar Népköztársaság is. És száz esztendeje lesz annak, hogy 1918. november 24-én megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja. Kun Béla és a magyar kommunisták első nemzedéke más tagjainak történelmi tettére fogunk emlékezni.

OLIMPIA: MI LESZ VELED?

Február 9-25-e között Dél-Koreában kerül sor a XXIII. Téli Olimpiára. Manapság minden mögött fellelhetőek a tőkés országok közötti ellentétek, bármerre is nézzünk. A sport, sőt az olimpia sem kivétel. Az amerikaiak egyelőre nem mernek tankokkal és rakétákkal háborút indítani Oroszország ellen, így megpróbálják a sport terén megalázni, aláásni, szétbombázni Oroszországot. Na, nem is annyira Oroszországot, hanem sokkal inkább Vlagyimir Putyin orosz elnököt, aki nem hajlandó úgy táncolni, ahogy az USA fütyül. Amíg Putyin van, addig az USA és általában a nyugat nem szállhatja meg Ukrajnát, nem válthatja le a szíriai elnököt, nem garázdálkodhat a Balkánon a saját kedve szerint, és még van egy sor dolog, amit nem tehet meg. Amit megtehetett, azt megtette: kitiltotta az orosz sportolókat az olimpiáról. Hogy nem erről szól az olimpiai mozgalom? Valóban nem! Megdönthetik-e ezzel Putyint? Nos, erre ne vegyenek mérget!

2018. évi téli olimpia

PUTYIN UTÁN PUTYIN?

Hogy mi lesz Putyinnal, az majd eldől március 18-án, amikor Oroszország népe elnököt választ. December 18-a volt a jelentkezési határidő, és eddig 23 fő jelentette be, hogy orosz elnök akar lenni. A tülekedés nagy, bár nagyjából mindenki sejti, hogy ki is lesz a régi-új elnök. De az orosz elnökválasztás nagy buli, rá figyel a világ, óriási pénzek cserélnek gazdát az elnökválasztási showműsorban, úgyhogy megéri akár a 23. helyen is végezni.

Vlagyimir Putyin és Pavel Grugyinyin

A sok önjelölt celeb személyiségével nem érdemes foglalkozni, annál inkább az Orosz Föderáció Kommunista Pártjának jelöltjével. Zjuganov pártelnök novemberben még saját indulását sejtette a sajtóval, aztán decemberre előhúztak a kalapból egy minden szempontból életre való jelöltet, Pavel Grugyinyint, a Moszkva közelében működő mezőgazdasági vállalat igazgatóját. A vállalat elődje egy klasszikus szovjet szovhoz, azaz állami gazdaság volt. Ma már persze tőkés vállalkozás, de Grugyinyin igyekezett egy kis szocializmust teremteni a dolgozói számára. Lakásokat épít, ingyen óvodát tart fenn, és ügyel arra, hogy ne keressen sokkal többet, mint dolgozói. Így is lehet!

Jó lenne, ha szándékait és elveit egész Oroszországban érvényesíthetné, de legnagyobb sajnálatunkra ez a derék ember

nem lesz Oroszország elnöke. Ahhoz ugyanis nem elég egy sima elnökválasztás, a forradalom pedig egyelőre nem kopogtat a Kreml kapuján. Legalábbis egyelőre nem. De Grugyinyin jelölése azt jelezheti, hogy az orosz kommunisták a kapitalizmus ellen nem csak szavakban, nem csak a parlamentben akarnak küzdeni, hanem mondjuk, az utcán. Majd kiderül. Hogy ki lesz az elnök? Az most még nem kérdés.

LÁNCAINKAT VESZÍTHETJÜK, CSERÉBE EGY EGÉSZ VILÁGOT NYERHETÜNK

Apropó, forradalom! Van egy örökéletű könyvecske, amit be lehet tiltani, el lehet égetni, el lehet feledtetni, de üzenetét már senki sem vonhatja vissza. *Világ proletárjai, egyesüljetek!* Ugye, ismerős a mondat? De ne feledjük a másik kettőt sem! Minden eddigi társadalom története osztályharcok története. *Reszkessenek az uralkodó osztályok egy kommunista forradalomtól. A proletárok e forradalomban csak láncaikat veszíthetik. Cserébe egy egész világot nyerhetnek.* Higgyék el, a tőke urai ezt jól megjegyezték. Ideje, hogy most, a Kommunista Kiáltvány megjelenésének 170. évfordulóján, február 21-én emlékeztessük őket: Karl Marx és Friedrich Engels eszméi mai is élnek, és mi valóra is váltjuk őket.

És ha már Marxnál tartunk. Ugye emlékeznek, hogy ez a nagyszerű férfiú 200 éve, pontosabban 1818. május 5-án látta meg a napvilágot. Nagyságát még tőkés ellenfelei sem tagadják. A Tőke című művéért, amely egyébként 1867. szeptember 15-én jelent meg, Nobel-díjat adtak volna, ha akkor már létezett volna. Mindenkinél pontosabban írta le a tőke működését, azaz kapzsiságát: a pénz, a haszon, a profit minden. A tőkés világ elismeri a tudós Marxot, de igyekszik elrejteni a forradalmár Marxot, a tudományos szocializmus megalkotóját, aki azt is megmondta, hogy miként lehet a tőke uralmát felszámolni. Mi Marxot, a tudóst, Marxot, a forradalmárt, Marxot a munkásmozgalom nagy szervezőjét is ünnepeljük májusban.

KUBA: MARAD A SZOCIALIZMUS?

Áprilisban új köztársasági elnöke és miniszterelnöke lesz Kubának. Raul Castro a jelenlegi párt- és állami vezető már bejelentette, hogy nem indul újra e tisztségekért. A pártvezetői tisztségében talán megmarad, de akárhogyan is lesz, egy tény: véget ér az a korszak, amelynek arculatát, egész lényegét az 1959-es forradalom Nagy Nemzedéke határozta meg. Igen, a Nagy Nemzedék, Fidel és Raul Castro, Che Guevara, Camilo Cienfuegos, Juan Almeida. Újak jönnek, fiatalok, maiak. Változásokat kezdtek és folytatni akarják. Marad a szocializmus? Azt mondják: ez nem kérdés! Marad! Úgy legyen! Mi is ezt akarjuk.

A kubai forradalom Nagy Nemzedéke

KI AZ ERŐSEBB, A FIFA VAGY AZ USA?

Ha szerencsénk lesz, akkor június 14. és július 15. között nézhetjük a 2018-as foci-világbajnokság meccseit. Nagy az izgalom, hiszen ilyen még soha sem volt Oroszországban, sőt Kelet-Európában sehol sem. Oroszország 11 városában, 12 stadionban rendezik. Ha az oroszok meg tudták csinálni

Futball-világbajnokság Oroszországban

a szocsi olimpiát, és meg tudták csinálni, akkor semmit kétség, most is nagyszabású rendezvény lesz. Feltéve, persze, hogy az USA és egy két szövetségese nem köp a levesbe. Bízzunk benne, hogy a FIFA is van akkora hatalom, mint az USA. Sajnos egy dolog biztos: ha lesz is világbajnokság, mi magyarok legfeljebb nézőként leszünk ott.

A „PRÁGAI TAVASZ" ÉS A „SZÍNES FORRADALMAK"

Augusztusban a világ arra fog emlékezni, hogy 50 éve voltak a csehszlovákiai események. Biztos, hogy a tőkés világ ilyen ziccereket nem hagy ki. Egy újabb lehetőség arra, hogy csapást mérjenek a szocializmusra. Mert mi is történt? Volt egy Csehszlovákia, ahol a hatalom a munkások és parasztok kezében volt, és ez nagyon nem tetszett egyeseknek. Azoknak a cseh értelmiségieknek, akiknek kevés volt az, amit a szocializmus adott, és azoknak a nyugati tőkéseknek, akik 1948 óta siratták, hogy nem ők diktálnak Csehszlovákiában. Nos, ezek összefogva, úgy határoztak, hogy megdöntik a szocializmust cseh földön. És persze, mindjárt szlovák földön is.

A másik oldalon voltak azok, akik úgy érezték, hogy a szocializmus minden hibája ellenére többet adott a dolgozó népnek, mint bármilyen kapitalizmus, úgyhogy maradjon. Segítségül hívták a Szovjetuniót és a többi szocialista országot, köztük a Magyar Népköztársaságot is. És ők segítették. Katonákkal, pénzzel, mindennel. A tőkés nyugat ezt agressziónak hívta és hívja ma is, és ezt fogják harsogni most is. A szocializmus hívei internacionalista segítségnyújtásnak hívták. Nem szívesen tették, de a szocializmust csak így tudták megvédeni. Ma már tudjuk, hogy az 1968-as „prágai tavasz" és a 21. század „színes forradalmai" egy tőről fakadnak. Ugyanaz a céljuk: a tőke, a pénz, az USA uralmát megteremteni.

MAO NÉLKÜL NEM LENNE A MAI KÍNA

December 26-án Kína Mao Ce-tung születésének 125. évfordulóját ünnepli. Mao 1943 és 1976 között vezette a kínai kommunistákat. Ő kiáltotta ki a Kínai Népköztársaságot, és indította el Kínát a szocializmus útján. Ő fogalmazta meg először, hogy a marxizmus jó, de a nyugat szülötte. Kínában is a marxizmust kell követni, le kell győzni a kapitalizmust,

MAO ÉS DOLORES IBARRURI

de a maguk módján. Mao tanaiból nőtt ki a kínai sajátosságú szocializmus elmélete és gyakorlata. Kína Mao és a szocializmus nélkül nem tartana ott, ahol tart ma.

MŰVÉSZEK TEGNAP ÉS MA

Rengeteg művészre emlékezhetünk 2018-ban. Augusztusban lenne 100 éves Leonard Bernstein, amerikai zeneszerző és karmester. 75 éves lesz Robert de Niro, akinek filmjeit ma is gyakran látjuk.

Ha még közöttünk lenne, szeptemberben 80. születésnapját ünnepelhetné Romy Schneider, aki feledhetetlenné tette Sissi alakját. Ferenc József feleségét egyébként éppen 120 éve ölte meg egy merénylő. Akkor még nem féltek a terrorizmustól, a császárnék is egyedül sétálgattak a Genfi tó partján.

A mai idők James Bondja, az angol Daniel Craig is betölti 50. életévét, bár kétségkívül sokat letagadhatna.

A magyar művészek is ünnepelnek. Balázs Péter márciusban lesz 75 éves, áprilisban Bálint András, decemberben pedig Koltai Róbert. Ki gondolná, hogy bizony Harangozó Teri is elérte ezt a kort?

MÁTYÁS EMLÉKÉV

MÁTYÁS KIRÁLY AZ UTÓKOR ÁBRÁZOLÁSÁBAN

A magyarok nagy királyáról is megemlékezünk 2018-ban. A kormány emlékévnek nyilvánította ezt az esztendőt. Hogy mi az apropó? 560 éve választották királynak, tudják, a Duna jegén. Hogy az 560 nem kerek szám? Ez csak liberális kötözködés. Miért várna az ország még negyven évet csak azért, mert a 600 kerek szám. Mátyás király erőskezű, jelentős uralkodóként vonult be a történelembe – hangoztatta a kormány illetékese. Megerősítette Magyarországot, felismerte, hogy csak így lehet megállítani az oszmán birodalom terjeszkedését. Nemcsak a történetírás, hanem mondáink és népmeséink is őrizik alakját. Egyszóval: helyes dolog Mátyásról megemlékezni, bár lehetett volna korábban is.

NEM BÍZZUK A KUTYÁRA

2018 a Kutya éve, és ha egy kis szerencsénk van, még jól is járhatunk. Várhatóan áprilisban országgyűlési választások lesznek. Mint minden ilyen választáson eldől, hogy melyik párt kerül a parlamentbe, ki lesz a kormányfő. Mindegy, hogy ki

2018 A KUTYA ÉVE

a miniszterelnök? Nem teljesen. A kapitalizmust is lehet jobban és rosszabbul csinálni. Lehet többet vagy kevesebbet adni a dolgozó embereknek.

De akármilyen is legyen a miniszterelnök, a kormány, számunkra a kapitalizmus akkor is kapitalizmus marad. Valahogy úgy, ahogyan ezt Marx és Engels leírta annak idején. Azóta sokan akarták megdönteni és egy új társadalmat teremteni helyébe. Sikerült is, itt Kelet-Európában is, Mao Kínájában, Castroék Kubájában.

2018 áprilisában a kérdés nem az, hogy győz-e a szocializmus. A kérdés az, hogy lesz-e olyan párt a parlamentben, amely történelmében, érzéseiben, gondolataiban a dolgozó nép pártja. Lesz-e olyan párt, amely nem abban érdekelt, hogy a milliárdosoknak több legyen, hanem csak abban, hogy a dolgozó embernek, a népnek több legyen?

Nézzenek nyugodtan körbe a magyar politikai palettán! Ilyen pártot csak egyet találnak: a Munkáspártot. Mi teszünk is azért, hogy kihasználjuk az esélyt, és minél többet tehessünk az emberekért. És Kutya éve ide, Kutya éve oda, mi nem bízzuk a dolgot a Kutyára. A jelöltjeinkben bízunk, a Munkáspárt erejében, a dolgozó emberek józan döntésében.

LESZ-E HÁBORÚ?

Nem győztük kapkodni a fejünk az év végi politikai prognózisokat olvasva. John McCain, az USA Szenátus fegyveres erők bizottságának elnöke például kijelentette, hogy az USA még négy évig képes fenntartani katonai fölényét a világban. Azaz, ha ezután indít háborút, azt szinte biztosan elveszíti. Vagyis négy éven belül háború lesz?

George Friedman ismert közgazdász a Geopolitical Futures-ben úgy nyilatkozott, hogy az EU nem képes és nem is hajlandó szembenézni jelenlegi helyzetével. Az egységes Európai Egyesült Államok helyett egy kettészakadt EU jöhet létre egy elit tagországokból álló, és egy leszakadó országokból összeállt szövetség. Azt pedig az idő dönti el, melyik lesz az életképesebb, ugyanis a németek, franciák és a svédek feltehetően felszámoltatják a saját országukat az általuk pátyolgatott bevándorlókkal. Ilyenkor szoktak a háborúk kitörni.

Két idézet a háború lehetőségét latolgató számtalan megnyilvánulásból. És akkor még nem is beszéltünk a konkrét háborús előkészületekről, amelyekről naponta kapunk hírt. Nos, lesz-e háború?

A KAPITALIZMUS LÉTELEME A HÁBORÚ

A tőke működésének a lényege az, hogy mindig több nyereségre, több pénzre akar szert tenni. Ez hajtja, ez mozgatja a tőkét, és tágabb értelemben ez határozza meg a tőkés országok politikáját is.

A kapitalizmusban a legnagyobb profitot hozó gazdasági ágazatok a hadiipar, a gyógyszeripar, a kábítószer-kereskedelem. Afganisztán mind három ok miatt fontos az USA-nak. Innen származik a világ ópiumtermelésének 90 százaléka, ami óriási pénzeket hoz az amerikai tőkének. Ennek biztosításához fegyverek kellenek, ami életben tartja a hadiipart. A háború és a kábítószer-fogyasztás miatt megbetegedett katona pedig a gyógyszeriparnak hoz óriási hasznot.

A kapitalizmuson belül két típusú harc folyik. Egyrészt, a tőkével rendelkező tőkések és a tőkével nem rendelkező dolgozó tömegek között. Másrészt, a tőkésosztály egyes csoportjai között a profitért, új piacokért.

A tőkések és a dolgozók osztályharca 1917-ig belpolitikai ügy volt. 1917-ben azonban Oroszországban hatalomra kerültek a dolgozói osztályok. A Szovjetunió példája és ereje a dolgozók osztályharcát támogatta. A harc így most már nemzetközi szintre is kiterjedt.

1991-re a tőkés Nyugatnak sikerült legyőznie a Szovjetuniót és szétzúzni a kelet-európai szocialista országokat. A tőke elleni harc azonban nem szorult vissza a belpolitikába. Egyrészt, továbbra is léteznek országok, amelyek különböző formában ugyan, de szocialista országnak vallják magukat. Ilyen Kína, Vietnam, Kuba, Venezuela, Észak-Korea, Laosz. A tőke nem adta fel, hogy ezekben az országokban is felszámolja a szocializmust.

Másrészt, a kapitalizmus okozta társadalmi feszültségek elvezethetnek oda, hogy a tőkés útra térített országokban a szocializmust akaró erők megszerzik a hatalmat. A kelet-ukrajnai tartományok kiválása nem csak azért zavarja a Nyugatot, mert ezzel Oroszország befolyása nő, hanem azért is, mert Donyeckben is, Luhanszkban is számos antikapitalista törekvés látható.

A tőke kezében a háború arra is eszköz, hogy féken tartsák saját lakosságukat, elvonják a figyelmet a belső társadalmi konfliktusokról. Ne azzal törődj, hogy szegény vagy, mások pedig gazdagok, hanem azzal, hogy francia, német, orosz vagy éppenséggel magyar vagy. Ez a kapitalista politika trükkje.

Harc folyik a tőkésosztály egyes csoportjai között is. Ez igaz az egyes országokon belül is, és nemzetközi téren is. Magyarországon éles harc folyik a hatalomért a tőkésosztály konzervatív és liberális része között. Éles harc folyik a brit és a német tőke között, de most már a német tőke és a kelet-európai tőke között is.

Amíg létezik a tőkés rend, a kapitalizmus, addig létezik a háború veszélye is. A pénz utáni hajszát a szocializmus megszünteti, hiszen nem a pénzt, hanem az embert tekinti a legfontosabbnak. Ily módon a tartós békét a szocializmus hozhatja el.

A VÁLSÁG ELLENSZERE A HÁBORÚ?

Háborút akkor kezd egy ország, amikor más eszközökkel nem tudja elérni céljait. Vagyis a háború nem más, mint a politika folytatása más eszközökkel.

A kapitalizmus ma súlyos válságban van. A pénzügyi tőke eluralkodott a világon. A végletekig kiéleződtek a szegények és gazdagok közötti különbségek. A kapitalizmus a válságot a saját létező intézményeivel és új piacok szerzésével igyekszik megoldani, de nem tudja.

Trump amerikai elnök az amerikai tőke uralmát akarja megerősíteni, és elhitetni a többi tőkés országgal, hogy az erős USA a biztosítéka a tőke világméretű megmentésének is.

Az USA erre a célra egy meglévő intézményt, a NATO-t használja. A katonai kiadásokat mindenütt felemelik a GDP 2 százalékára, új fegyvereket állítanak rendszerbe. Mindez már most hasznot hoz a hadiipari cégeknek.

Trump ma Oroszországot tekinti fő ellenségnek. Putyint akarja megbuktatni, és Oroszországot az USA engedelmes kiszolgálójává tenni. Trump fő eszköznek most a háborús előkészületeket tekinti. Megújítják az USA nukleáris erőit. Egyre több fegyvert és katonát helyeznek el Kelet Európában. Az Észak-Koreával való konfliktus jó ürügy arra, hogy újabb amerikai erőket helyezzenek Oroszország és Kína távol-keleti határaihoz.

A NATO döntései, például az oroszellenes fellépés, sérti egyes tagállamok érdekeit, de ezek a tagállamok, köztük Magyarország és Lengyelország is, nem lépnek fel a NATO ellen, mert a NATO-t tekintik a tőkés rendszer fő garanciájának, mondván: amíg van NATO, addig nem lesz szocializmus.

Az EU tőkés köreinek érdeke a kapitalizmus világméretű megszilárdítása, de nem érdekük az USA egyeduralma. Többek között ezért nem jött létre az USA-EU-paktum, a nevezetes TTIP.

Az EU tőkés köreinek közös érdeke az európai kapitalizmus megerősítése. Ez igaz a német, a francia tőkére is, és nem kivétel a magyar, lengyel, vagy cseh tőke sem. Ugyanakkor a kelet-európai tőkés körök nem akarják, hogy mindenben a német-francia kettős uralkodjék.

Az EU vezetői ugyancsak egy meglévő intézmény, az EU reformjával akarják az európai kapitalizmust megmenteni. Ennek egyik eszköze az, hogy az integrációt olyan területekre is kiterjesztik, ahol eddig ez nem volt jellemző. A közös európai hadsereg eszméje mögött a közös európai hadipari piac gondolata áll. Ha mindenki többet költ fegyverkezésre, az európai hadiipar is jól fog járni.

A kapitalizmus válságának megoldására a másik eszköz az új piacok megszerzése. Európában ilyen új piacot jelentenek azok az országok, amelyek még nem az EU tagjai. Így mindenekelőtt Ukrajna és a Balkán. E két területen az amerikai és az európai tőke érdekei ütköznek az orosz és kínai tőke érdekeivel, amelyek ugyancsak új piacokra vágynak.

Az USA és az EU igyekszik Kínát és Oroszországot elválasztani egymástól. Oroszországgal szemben keménykednek, Kínával egyezkedni akarnak, legalábbis ma még. A tőkés országok gazdasági ellentétei mára olyan szintre emelkedtek, hogy a meglévő globális intézmények, a Világbank, az IMF, a GATT nem képesek kezelni őket.

KÉSZ-E A TŐKÉS VILÁG A HÁBORÚRA?

Az országok akkor indítanak háborút, ha lehetőséget látnak a győzelemre. A győzelem lehetősége függ a saját erők és eszközök minőségétől, másrészt a lehetséges szövetségesek körétől.

A szíriai háborúban mind az USA, mind Oroszország kipróbált új rakétafegyvereket. Begyakorolta a légierő, a haditengerészet és a különleges szárazföldi erők együttes alkalmazását. A háború során új anyagokat, új technikákat próbáltak ki.

Az USA Kelet-Európában begyakorolja csapatok nagy távolságra történő szállítását, a más NATO-országokkal való közös hadműveleteket. Megismeri és elsajátítja a kelet-európai hadszíntér sajátosságait, a közúti és vasúti szállítás lehetőségeit. Kiépíti a csapatok utánpótlásának és ellátásának intézményeit.

Magyarországon például nincsenek nagy létszámban amerikai csapatok. De működik Pápán a NATO légibázisa, amely az egyik legnagyobb utánpótlási bázis. Működik a NATO hadszíntéri parancsnoksága Székesfehérváron. A Honvéd Kórház fejlesztése és a Budapesten tervezett szuperkórház építése során is számolnak azzal, hogy a NATO-nak milyen egészségügyi szolgáltatásokra lesz igénye háború esetén.

Az egymással szemben álló felek számos új tapasztalatot szereztek a hadviselés hagyományos formáit illetően. Új ismeretekhez jutottak a hibridhadviselés terén, amikor a reguláris csapatok mellett más eszközöket is bevetnek. Ilyen a tömegek provokatív mozgatása, nem reguláris alakulatok bevetése.

Egy területen nincs új tapasztalat, ez pedig a nukleáris fegyverek alkalmazása. 1945 óta senki sem alkalmazott nukleáris fegyvert. Mindenki tartott attól, hogy ennek olyan következményei lehetnek, amelyeket senki sem tud ellenőrzés alatt tartani. Az amerikai-észak-koreai konfliktus egyes szakértők szerint annak megítélésére, esetleg kipróbálására ad módot, hogy lehet-e nukleáris fegyverek korlátozott alkalmazásával győzni, anélkül hogy ez világháborút robbantana ki.

***

A háború szenvedést és pusztulást hoz az embereknek. A háborúkat nem a szeretet vagy a szolidaritás hiánya idézi elő, hanem a tőke érdeke. A tőke pénzt, piacokat akar, és ezért bármire kész, még háborúra is.

Mi állíthatja meg a tőkét? A béke, a szeretet hirdetése? Nem, ez segít, de kevés! A tőkét a népek, a dolgozó emberek ellenállása, harca állíthatja meg. Az emberekben nő a félelem, hogy mi lesz Ukrajnában, a Balkánon. Egyre többen mondják: nem akarunk amerikai katonákat, nem akarjuk a NATO-t, nem akarjuk a fegyverkezést.

A háborút mi akadályozhatjuk meg. A tőkének látnia, tudnia kell, hogy a dolgozó emberek milliói fognak ellene emelkedni, ha háborút robbantanak ki. A dolgozó emberek milliói fognak a milliárdosok, a szupergazdagok ellen fordulni, hogy megmentsék a pusztulástól önmagukat, családjukat, országukat.

A Magyar Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős szerkesztő: Frankfurter Zsuzsanna
Szerkesztőség: 1046 Budapest, Munkácsy Mihály utca 51a.; telefon: (1) 787-8621; e-mail címe: info@aszabadsag.hu; internetcím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146
A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél megrendelhető.

BESZÉLŐ KÖVEK

Budapest tele van történelmi helyekkel, köztük számos olyan középülettel, amelyek a magyar munkásmozgalom történetéhez kötődnek. Az épületek funkciója többnyire már megváltozott. Esetenként az utcák és terek neve is megváltozott. Lassan elmennek azok, akik még felidézhetik a történelmet. Induljunk közös sétára! Mi marad a munkásmozgalmi Budapestből?

BUDAPEST, KATONA JÓZSEF UTCA 26. – ITT ÉLT SZEMES MARI

Szemes Mari (1932-1988) nem volt forradalmi hős, nem volt mártír. Színésznő volt, kommunista színésznő. A ma Szlovákiához tartozó Sasváron született. Szüleivel később Budapestre költöztek, és Újlipótvárosban találtak új otthonra. Fiatal lányként, szüleivel a Katona József utca 26-os számú házban, az I. emeleten lakott. Élete végén a Szent István park közelében, az Újpesti rakpart 29-ben élt.

Egész élete a dolgozó emberekhez kötötte. A fényes szelek nemzedékével jött. 1952-ben olyan nagy formátumú művészekkel együtt diplomázott, mint Soós Imre, Psota Irén, Berek Kati, Váradi Hédi, Hacser Józsa, Horváth Teri.

Nála hitelesebben és szebben senki sem tudta visszaadni színpadon és filmben a dolgozó asszonyok alakját. Mentes volt mindenfajta sematizmustól. Aki látta, úgy érezte: ő olyan, mint mi, valamennyien. Úgy érez, úgy szeret, úgy szenved, mint bárki közülünk.

Imádta Budapest munkáskerületét, Angyalföldet és az angyalföldiek imádták őt. Pályafutását a Madách Színházban kezdte, majd Szegeden töltött néhány évet. Három évtizedet, 1955 és 1984 között azonban Angyalföldön, a József Attila Színházban játszott. Vezető művész volt, akinek kedvéért messziről eljöttek az emberek. Élete utolsó, rövid szakaszában a Nemzeti Színház művésze volt.

Sokszínű tehetség volt. Ő volt például Pék Mária Fejes Endre Rozsdatemetőjében. Játszott tragédiákban (Göncz Árpád: Magyar Médeia), vígjátékokban (a dajka Shakespeare Rómeó és Júliájában).

Számos magyar filmben is láthattuk. Volt cselédlány (A harangok Rómába mentek), munkásasszony (Égre nyíló ablak), korcsmárosné (Kakuk Marci), nagymama (Napló gyermekeimnek). Egyik legemlékezetesebb alakítása volt Iboly, az átkozódó cigányasszony Mihályfi Imre 1985-ben forgatott Átok és szerelem című zenés tévéjátékában.

Kiváló humorérzékkel is rendelkezett. Ki ne emlékezne a Ványadt bácsi című Csehov-paródiára. A dadust játszó Szemes Mari ötpercenként elrebegett „Hej, ha az én galambocskám, Galuska

Galagonyovics ezt megérhette volna!” sóhajával lejátszotta a színről a többi szereplőt, beleértve a Ványadt bácsit alakító Alfonzót is.

Szemes Mari művészi munkáját számos kitüntetéssel ismerték el. Két alkalommal, 1960-ban és 1970-ben kapott Jászai Mari-díjat, 1979-ben kiváló művész lett, a Kossuth-díjat 1985-ben vehette át.

Szemes Mari nem csak szerepeiben tolmácsolt politikai üzenetet. Tagja volt a Magyar Szocialista Munkáspártnak (MSZMP), sőt két cikluson át a Budapesti Pártbizottság tagja is volt. Részt vállalt a fővárosi politikai élet meghatározásában.

Az 1980. márciusi budapesti pártértekezleten választották be a Budapesti Pártbizottságba. Ekkor a fővárosban 216 ezer párttag volt, az egész MSZMP tagságának mintegy egy negyede. 36 százalékuk nő volt. A budapesti és a magyarországi élet döntő esztendői következnek. Ekkor dől el, hogy megmarad-e a szocializmus, képes-e a párt megújítani és egyben megszilárdítani a szocializmust, vagy valami más jön.

Szemes fontos szerepet játszik. Rajta kívül csak egy színművész van a vezetésben, Kazimir Károly, a Thália Színház vezetője. Nekik kell a fővárosi értelmiség egy fontos részének érzéseit tolmácsolni, és eljuttatni hozzájuk a párt politikáját. Szinte lehetetlen küldetés. A szocializmus évtizedeiben sok nagyszerű művésze volt az országnak. Voltak közöttük olyanok is, akik csatlakoztak a kádári MSZMP-hez. Az 1980-as évekre azonban a politikai elbizonytalanodás őket is érinti, sokan válnak a szocializmus ellenfeleivé.

A budapesti párttagság nagy erő, de vajon képes-e a vezetés megfelelő irányba vinni őket. 1980-ban még Méhes Lajos a Pártbizottság első titkára, de hamarosan ipari miniszter lesz. Egy új káder jön, az akkor 38 éves Maróthy László, a párt ifjúsági szervezetének korábbi vezetője. Sokan Kádár János utódjának tartják, egy ideig még maga Kádár is. De nem ő lesz az utód.

1984-ben az MSZMP egyik legismertebb, legmarkánsabb személyisége, Grósz Károly veszi át a pártszervezet vezetését. 51 éves, tele energiával. Maga mellé állítja a pártot. Úgy tűnik, hogy méltó vezetőre találtak azok, akik szocializmust akarnak. Három évvel később miniszterelnök lesz, 1988 májusában pedig Kádár utóda.

Grósz után a budapesti pártélet rohamosan zuhanni kezd. Az új első titkár, Havasi Ferenc kapkod, nem tudja sem a budapesti értelmiséget, sem a munkásságot megnyerni. 1988-ban megbukik. Utóda Jassó Mihály pedig már csak a dráma tragikomikus végjátéka.

Szemes Mari aktívan részt vesz a munkában. Érvel, küzd, de nem rajta múlik a párt sorsa.1985-ben megújul a Pártbizottság, az 1980-as csapat mintegy fele új ember. Szemes Mari azonban marad. Betegsége miatt már nem tud annyit adni, amennyit szeretne. 1988. decemberben megy el örökre. Az MSZMP Budapesti Bizottsága, a Művelődési Minisztérium, a magyar Színházművészeti Szövetség és a Nemzeti Színház saját halottjának tekinti. Kérésére az Óbudai temetőben helyezik örök nyugalomra.
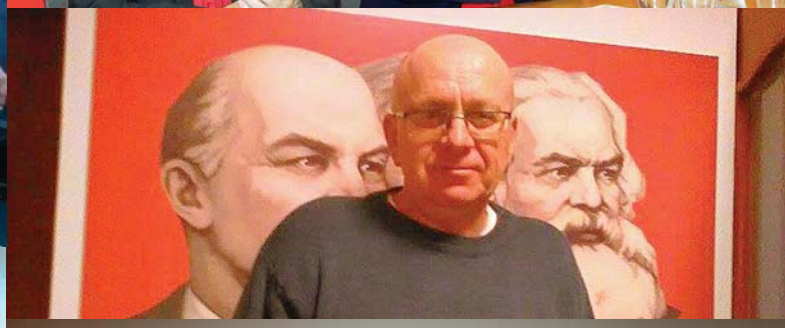
DECEMBER 17: 28 ÉVE SZÜLETETT A MUNKÁSPÁRT